

eul\_wid: pfk-by

Λουκιανὸς ὁ Σαμοσατεύς · Lucian of Samosata

## Zeus Refuted

Ζεὺς ἐλεγχόμενος

**Period:** Ῥωμαϊκή Roman

**Dialect:** Ἀττικίζουσα Atticizing

**Domain:** Ῥητορική Oratory

**Format:** Λόγος Oration

- J Conf t ZEYΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΣ ΚΥΝΙΣΚΟΣ Ἐγὼ δέ, ὦ Ζεῦ, τὰ μὲν τοιαῦτα οὐκ ἐνοχλήσω σε πλοῦτον ἢ χρυσὸν ἢ βασιλείαν αἰτῶν, ἅπερ εὐκταϊότατα τοῖς πολλοῖς, σοὶ δ' οὐ πάνυ ῥάδια παρασχεῖν ὁρῶ γοῦν σε τὰ πολλὰ παρακούοντα εὐχομένων αὐτῶν. <sup>[5]</sup>
- J Conf 1 Ἐν δέ, καὶ τοῦτο ῥᾶστον, ἐβουλόμην παρὰ σοῦ μοι γενέσθαι. ZEYΣ Τί τοῦτό ἐστιν, ὦ Κυνίσκε; οὐ γὰρ ἀτυχῆσεις, καὶ μάλιστα μετρίων, ὡς φῆς, δεόμενος. ΚΥΝΙΣΚΟΣ Ἀπόκριναί μοι πρὸς τίνα οὐ χαλεπὴν ἐρώτησιν. ZEYΣ Μικρά γε ὡς ἀληθῶς ἡ εὐχή καὶ πρόχειρος ὥστε ἐρώτα ὅποσα ἂν ἐθέλης. ΚΥΝΙΣΚΟΣ Ἴδου ταῦτα, ὦ Ζεῦ· ἀνέγνως γὰρ δηλὸν ὅτι καὶ σὺ τὰ Ὀμήρου καὶ Ἡσιόδου ποιήματα· εἶπε οὖν μοι εἰ ἀληθὴ ἐστὶν ἃ περὶ τῆς Εἰμαρμένης καὶ τῶν Μοιρῶν ἐκεῖνοι ἐρραψωδῆκασιν, ἄφυκτα εἶναι ὅποσα ἂν αὐταὶ ἐπινήσωσιν γεινομένῳ ἐκάστῳ; ZEYΣ Καὶ πάνυ ἀληθὴ ταῦτα· οὐδὲν γὰρ ἐστὶν ὃ τι μὴ αἱ Μοῖραι διατάττουσιν, ἀλλὰ πάντα ὅποσα γίνεται, ὑπὸ τῷ τούτων ἀτράκτῳ στρεφόμενα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἕκαστον ἐπικεκλωσμένην ἔχει τὴν ἀπόβασιν, καὶ οὐ θέμις ἄλλως γενέσθαι. ΚΥΝΙΣΚΟΣ Οὐκοῦν ὅποταν ὁ αὐτὸς Ὅμηρος ἐν ἑτέρῳ μέρει τῆς ποιήσεως λέγῃ, μὴ καὶ ὑπὲρ μοῖραν δόμον Ἀἴδος καὶ τὰ τοιαῦτα, ληρεῖν δηλαδὴ φήσομεν τότε αὐτόν; ZEYΣ Καὶ μάλα· οὐδὲν γὰρ οὕτω γένοιτ' ἂν ἕξω τοῦ νόμου τῶν Μοιρῶν, οὐδὲ ὑπὲρ τὸ λίνον. <sup>[5]</sup>
- J Conf 2 οἱ ποιηταὶ δὲ ὅποσα μὲν ἂν ἐκ τῶν Μουσῶν κατεχόμενοι ᾄδωσιν, ἀληθὴ ταῦτά ἐστιν· ὅποταν δὲ ἀφῶσιν αὐτοὺς αἱ θεαὶ καὶ καθ' αὐτοὺς ποιῶσι, τότε δὴ καὶ σφάλλονται καὶ ὑπεναντία τοῖς πρότερον διεξίασιν· καὶ συγγνώμη, εἰ ἄνθρωποι ὄντες ἀγνοοῦσι τἀληθές, ἀπελθόντος ἐκείνου ὃ τέως παρὸν ἐρραψώδει δι' αὐτῶν. ΚΥΝΙΣΚΟΣ Ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὕτω φήσομεν. ἔτι δὲ κάκεῖνό μοι ἀπόκριναι· οὐ τρεῖς αἱ Μοῖραί εἰσι, Κλωθὴ καὶ Λάχεσις, οἶμαι, καὶ Ἄτροπος; ZEYΣ Πάνυ μὲν οὖν. ΚΥΝΙΣΚΟΣ Ἡ Εἰμαρμένη τοίνυν καὶ ἡ Τύχη—πολυθρύλητοι γὰρ πάνυ καὶ αὐταὶ—τίνες πότ' εἰσὶν ἢ τί δύναται αὐτῶν ἑκατέρα; πότερον τὰ ἴσα ταῖς Μοίραις ἢ τι καὶ ὑπὲρ ἐκεῖνας; ἀκούω γοῦν ἀπάντων λεγόντων, μὴδὲν εἶναι Τύχης καὶ Εἰμαρμένης δυνατώτερον. <sup>[5]</sup>
- J Conf 3 ZEYΣ Οὐ θέμις ἅπαντά σε εἰδέναι, ὦ Κυνίσκε· τίνος δ' οὖν ἕνεκα ἠρώτησας τὸ περὶ τῶν Μοιρῶν; ΚΥΝΙΣΚΟΣ Ἦν πρότερόν μοι, ὦ Ζεῦ, κάκεῖνο εἶπης, εἰ καὶ ὑμῶν αὐταὶ ἄρχουσι καὶ ἀνάγκη ὑμῖν ἡρτῆσθαι ἀπὸ τοῦ λίνου αὐτῶν. <sup>[8]</sup>
- J Conf 4 ZEYΣ Ἀνάγκη, ὦ Κυνίσκε. τί δ' οὖν ἐμειδίασας; ΚΥΝΙΣΚΟΣ Ἀνεμνήσθην ἐκείνων τῶν Ὀμήρου ἐπῶν, ἐν οἷς πεποίησαι αὐτῷ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν θεῶν δημηγορῶν, ὅποτε ἠπέλεις αὐτοῖς ὡς ἀπὸ σειρᾶς τινος χρυσῆς ἀναρτησόμενος τὰ πάντα· ἔφησθα γὰρ αὐτὸς μὲν τὴν σειρὰν καθήσειν

ἐξ οὐρανοῦ, τοὺς θεοὺς δὲ ἅμα πάντας, εἰ βούλονται, ἐκκρεμαμένους κατασπᾶν βιάσασθαι, οὐ μὴν κατασπάσειν γε, σὺ δέ, ὅποταν ἐθελήσης, ῥαδίως ἅπαντας αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαι αὐτῇ τε θαλάσῃ. τότε μὲν οὖν θαυμάσιος ἐδόκει μοι τὴν βίαν καὶ ὑπέφριττον μεταξύ ἀκούων τῶν ἐπῶν· νῦν δὲ αὐτόν σε ἤδη ὁρῶ μετὰ τῆς σειρᾶς καὶ τῶν ἀπειλῶν ἀπὸ λεπτοῦ νήματος, ὡς φῆς, κρεμᾶμενον. δοκεῖ γοῦν μοι δικαιότερον ἂν ἡ Κλωθὴ μεγαλαυχήσασθαι, ὡς καὶ σὲ αὐτὸν ἀνάσπαστον αἰωροῦσα ἐκ τοῦ ἀτράκτου καθάπερ οἱ ἄλιεῖς ἐκ τοῦ καλάμου τὰ ἰχθύδια. ΖΕΥΣ Οὐκ οἶδ' ὅ τι σοι ταυτὶ βούλεται τὰ ἐρωτήματα. <sup>[21]</sup>

J Conf 5 ΚΥΝΙΣΚΟΣ Ἐκεῖνο, ὦ Ζεῦ· καὶ πρὸς τῶν Μοιρῶν καὶ τῆς Εἵμαρμένης μὴ τραχέως μηδὲ πρὸς ὀργὴν ἀκούσης μου τάληθῇ μετὰ παρρησίας λέγοντος. εἰ γὰρ οὕτως ἔχει ταῦτα καὶ πάντων αἱ Μοῖραι κρατοῦσι καὶ οὐδὲν ἂν ὑπ' οὐδενὸς ἔτι ἀλλαγείῃ τῶν ἅπαξ δοξάντων αὐταῖς, τίνας ἔνεκα ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι θύομεν καὶ ἐκατόμβας προσάγομεν εὐχόμενοι γενέσθαι ἡμῖν παρ' ὑμῶν τάγαθά; οὐχ ὁρῶ γὰρ ὅ τι ἂν ἀπολαύσαιμεν τῆς ἐπιμελείας ταύτης, εἰ μήτε τῶν φαύλων ἀποτροπὰς εὐρέσθαι δυνατόν ἡμῖν ἐκ τῶν εὐχῶν μήτε ἀγαθοῦ τινος θεοσοδότου ἐπιτυχεῖν. ΖΕΥΣ Οἶδα ὅθεν σοι τὰ κομψὰ ταῦτα ἐρωτήματά ἐστιν, παρὰ τῶν καταράτων σοφιστῶν, οἳ μηδὲ προνοεῖν ἡμᾶς τῶν ἀνθρώπων φασίν· ἐκεῖνοι γοῦν τὰ τοιαῦτα ἐρωτῶσιν ὑπ' ἀσεβείας, ἀποτρέποντες καὶ τοὺς ἄλλους θύειν καὶ εὐχεσθαι ὡς εἰκαῖον ὄν· ἡμᾶς γὰρ οὐτ' ἐπιμελεῖσθαι τῶν πραττομένων παρ' ὑμῖν οὔθ' ὅλως τι δύνασθαι πρὸς τὰ ἐν τῇ γῇ πράγματα. <sup>[5]</sup>

J Conf 6 πλὴν οὐ χαίρησούσι γε τὰ τοιαῦτα διεξιόντες. ΚΥΝΙΣΚΟΣ Οὐ μὰ τὸν τῆς Κλωθοῦς ἄτρακτον, ὦ Ζεῦ, οὐχ ὑπ' ἐκείνων ἀναπεισθεὶς ταῦτά σε ἠρώτησα, ὁ δὲ λόγος αὐτὸς οὐκ οἶδ' ὅπως ἡμῖν προΐων εἰς τοῦτο ἀπέβη, περιττὰς εἶναι τὰς θυσίας. αὐθις δ', εἰ δοκεῖ, διὰ βραχέων ἐρήσομαί σε, σὺ δὲ μὴ ὀκνήσης ἀποκρίνασθαι, καὶ ὅπως ἀσφαλέστερον ἀποκρινῇ. ΖΕΥΣ Ἐρώτα, εἴ σοι σχολὴ τὰ τοιαῦτα ληρεῖν. ΚΥΝΙΣΚΟΣ Πάντα φῆς ἐκ τῶν Μοιρῶν γίνεσθαι; ΖΕΥΣ Φημί γάρ. <sup>[1]</sup>

J Conf 7 ΚΥΝΙΣΚΟΣ Ὑμῖν δὲ δυνατόν ἀλλάττειν ταῦτα καὶ ἀνακλῶθειν; ΖΕΥΣ Οὐδαμῶς. ΚΥΝΙΣΚΟΣ Βούλει οὖν ἐπαγάγω καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, ἢ δῆλον, κἂν μὴ εἴπω αὐτό; ΖΕΥΣ Δῆλον μέν. οἱ δέ γε θύοντες οὐ τῆς χρείας ἔνεκα θύουσιν, ἀντίδοσιν δὴ τινα ποιούμενοι καὶ ὥσπερ ὠνούμενοι τὰ ἀγαθὰ παρ' ἡμῶν, ἀλλὰ τιμῶντες ἄλλως τὸ βέλτιον. ΚΥΝΙΣΚΟΣ Ἰκανὸν καὶ τοῦτο, εἰ καὶ σὺ φῆς ἐπὶ μηδενὶ χρησίμῳ γίνεσθαι τὰς θυσίας, εὐγνωμοσύνη δέ τινα τῶν ἀνθρώπων τιμώντων τὸ βέλτιον. καίτοι εἴ τις τῶν σοφιστῶν ἐκείνων παρῇν, ἤρετο ἂν σε καθ' ὅ τι βελτίους φῆς τοὺς θεοὺς, καὶ ταῦτα ὁμοδούλους τῶν ἀνθρώπων ὄντας καὶ ὑπὸ ταῖς αὐταῖς δεσποίναις ταῖς Μοίραις ταττομένους. οὐ γὰρ ἀποχρήσει αὐτοῖς τὸ ἀθανάτους εἶναι, ὡς δι' αὐτὸ ἀμείνους δοκεῖν· ἐπεὶ τοῦτό γε μακρῷ χεῖρόν ἐστιν, εἴγε τοὺς μὲν κἂν ὁ θάνατος εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο, ὑμῖν δὲ εἰς ἄπειρον ἐκπίπτει τὸ πρᾶγμα καὶ αἴδιος ἡ δουλεία γίνεται ὑπὸ μακρῷ τῷ λίνῳ στρεφομένη. ΖΕΥΣ Ἀλλ', ὦ Κυνίσκε, τὸ αἴδιον τοῦτο καὶ ἄπειρον εὐδαιμον ἡμῖν ἐστι καὶ ἐν ἅπασιν ἀγαθοῖς ἡμεῖς βιοῦμεν. <sup>[24]</sup>

J Conf 8 ΚΥΝΙΣΚΟΣ Οὐχ ἅπαντες, ὦ Ζεῦ, ἀλλὰ διώρισται καὶ παρ' ὑμῖν τὸ πρᾶγμα καὶ πολλὴ ταραχὴ ἔνεστι· σὺ μὲν γὰρ εὐδαίμων, βασιλεὺς γάρ, καὶ δύνασαι ἀνασπᾶν τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν ὥσπερ ἰμονιὰν καθεῖς· ὁ δὲ Ἥφαιστος χωλός ἐστι, βαναυσός τις καὶ πυρίτης τὴν τέχνην· ὁ Προμηθεὺς δὲ καὶ ἀνεσκολοπίσθη ποτέ. τὸν γὰρ πατέρα σου τί ἂν λέγοιμι, πεδῆτην ἔτι ἐν τῷ Ταρτάρῳ ὄντα; καὶ ἐρᾶν δὲ ὑμᾶς φασὶ καὶ τιτρώσκεσθαι καὶ δουλεύειν ἐνίοτε παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, ὥσπερ ἀμέλει καὶ τὸν σὸν ἀδελφὸν παρὰ Λαομέδοντι καὶ παρ' Ἀδμήτῳ τὸν Ἀπόλλῳ. ταῦτα δέ μοι οὐ πάννυ εὐδαίμονα δοκεῖ, ἀλλ' εἰόκασιν ὑμῶν οἱ μὲν τινες εὐτυχεῖς τε καὶ εὐμοῖροι εἶναι, οἱ δὲ ἔμπαλιν· ἐγὼ γὰρ λέγειν, ὅτι καὶ ληστεύεσθε ὥσπερ ἡμεῖς καὶ περισυλᾶσθε ὑπὸ τῶν ἱεροσύλων καὶ ἐκ πλουσιωτάτων πενέστατοι ἐν ἀκαρεῖ γίνεσθε· πολλοὶ δὲ καὶ κατεχωνεύθησαν ἤδη χρυσοὶ ἢ ἀργυροὶ ὄντες, οἷς τοῦτο εἴμαρτο δηλαδὴ. ΖΕΥΣ Ὅρα; ταῦτ' ἤδη ὑβριστικά, ὦ Κυνίσκε, φῆς· καὶ σοι τάχα μεταμελήσει ποτὲ αὐτῶν. <sup>[22]</sup>

- J Conf 9 ΚΥΝΙΣΚΟΣ Φεΐδου, ὦ Ζεῦ, τῶν ἀπειλῶν, εἰδὼς οὐδέν με πεισόμενον ὅ τι μὴ καὶ τῇ Μοίρᾳ πρὸ σοῦ ἔδοξεν· ἐπεὶ οὐδ' αὐτοὺς ἐκείνους ὁρῶ τοὺς ἱεροσύλους κολαζομένους, ἀλλ' οἳ γε πλεῖστοι διαφεύγουσιν ὑμᾶς· οὐ γὰρ εἴμαρτο, οἶμαι, ἀλῶναι αὐτούς. ΖΕΥΣ Οὐκ ἔλεγον ὡς ἄρ' ἐκείνων τις εἴ τῶν ἀναιρούντων τὴν πρόνοιαν τῷ λόγῳ; ΚΥΝΙΣΚΟΣ Πάνυ, ὦ Ζεῦ, δέδιας αὐτούς, οὐκ οἶδα ὅτου ἔνεκα πάντα γοῦν ὅποσα ἂν εἴπω, ὑποπτεύεις ἐκείνων παιδεύματα εἶναι. <sup>[10]</sup>
- J Conf 10 ἐγὼ δὲ—παρὰ τίνος γὰρ ἂν ἄλλου τάληθές ἢ παρὰ σοῦ μάθοιμι; — ἡδέως δ' ἂν καὶ τοῦτο ἐροίμην σε, τίς ἢ Πρόνοια ὑμῖν αὕτη ἐστί, Μοῖρά τις ἢ καὶ ὑπὲρ ταύτας θεὸς ὥσπερ, ἄρχουσα καὶ αὐτῶν ἐκείνων; ΖΕΥΣ Ἦδη σοι καὶ πρότερον ἔφην οὐ θεμιτὸν εἶναι πάντα σε εἰδέναι. σὺ δ' ἔν τι ἐν ἀρχῇ ἐρωτήσῃς φήσας οὐ παύῃ τοσαῦτα πρὸς με λεπτολογούμενος· καὶ ὁρῶ ὅτι σοι τὸ κεφάλαιόν ἐστι τοῦ λόγου ἐπιδειξάι οὐδενὸς ἡμᾶς προνοοῦντας τῶν ἀνθρωπίνων. ΚΥΝΙΣΚΟΣ Οὐκ ἐμὸν τοῦτο, ἀλλὰ σὺ μικρὸν ἔμπροσθεν ἔφησθα τὰς Μοίρας εἶναι τὰς ἅπαντα ἐπιτελούσας· εἰ μὴ μεταμέλει σοι ἐκείνων καὶ ἀνατίθεσαι αὐθις τὰ εἰρημένα καὶ ἀμφισβητεῖτε τῆς ἐπιμελείας παρωσάμενοι τὴν Εἵμαρμένην; ΖΕΥΣ Οὐδαμῶς, ἀλλ' ἡ Μοῖρα δι' ἡμῶν ἕκαστα ἐπιτελεῖ. <sup>[16]</sup>
- J Conf 11 ΚΥΝΙΣΚΟΣ Μανθάνω· ὑπηρετᾷ καὶ διάκονοί τινες τῶν Μοιρῶν εἶναί φατε. πλὴν ἀλλὰ καὶ οὕτως ἐκείναι ἂν εἶεν αἱ προνοοῦσαι, ὑμεῖς δὲ ὥσπερ σκευὴ τινὰ καὶ ἐργαλεία ἐστε αὐτῶν. ΖΕΥΣ Πῶς λέγεις; ΚΥΝΙΣΚΟΣ Ὡσπερ, οἶμαι, καὶ τὸ σκέπαρνον τῷ τέκτονι καὶ τὸ τρύπανον συνεργεῖ μὲν τι πρὸς τὴν τέχνην, οὐδεὶς δ' ἂν εἴποι ὡς ταῦτα ὁ τεχνίτης ἐστίν, οὐδ' ἡ ναὺς ἔργον τοῦ σκεπάρνου ἢ τοῦ τρυπάνου, ἀλλὰ τοῦ ναυπηγοῦ· ἀνάλογον τοίνυν ἡ μὲν ναυπηγουμένη ἕκαστα ἢ Εἵμαρμένη ἐστίν, ὑμεῖς δέ, εἴπερ ἄρα, τρύπανα καὶ σκέπαρνά ἐστε τῶν Μοιρῶν· καί, ὡς ἔοικεν, οἱ ἄνθρωποι δέον τῇ Εἵμαρμένη θύειν καὶ παρ' ἐκείνης αἰτεῖν τάγαθά, οἱ δ' ἐφ' ὑμᾶς ἴασι προσόδοις καὶ θυσίαις γεραίροντες· ἢ οὐδὲ τὴν Εἵμαρμένην τιμῶντες εἰς δέον ἂν αὐτὸ ἔπραττον· οὐ γὰρ οἶμαι δυνατόν εἶναι οὐδὲ αὐταῖς ἔτι ταῖς Μοίραις ἀλλάξαι τι καὶ μετατρέψαι τῶν ἐξ ἀρχῆς δοξάντων περὶ ἐκάστου· ἢ γοῦν Ἄτροπος οὐκ ἀνάσχοιτ' ἂν, εἴ τις εἰς τὸ ἐναντίον στρέψει τὸν ἄτρακτον ἀναλύων τῆς Κλωθοῦς τὸ ἔργον. ΖΕΥΣ Σὺ δ' ἤδη, ὦ Κυνίσκε, οὐδὲ τὰς Μοίρας τιμᾶσθαι πρὸς τῶν ἀνθρώπων ἀξιοῖς; ἀλλ' ἔοικας ἅπαντα συγχεῖν προαιρεῖσθαι. <sup>[24]</sup>
- J Conf 12 ἡμεῖς δὲ εἰ καὶ μηδενὸς ἄλλου ἔνεκα, τοῦ γε μαντεύεσθαι καὶ προμηνύειν ἕκαστα τῶν ὑπὸ τῆς Μοίρας κεκυρωμένων δικαίως τιμῶμεθ' ἂν. ΚΥΝΙΣΚΟΣ Τὸ μὲν ὅλον, ἄχρηστον, ὦ Ζεῦ, προειδέναι τὰ μέλλοντα οἷς γε τὸ φυλάξασθαι αὐτὰ παντελῶς ἀδύνατον· εἰ μὴ ἄρα τοῦτο φῆς, ὡς ὁ προμαθὼν ὅτι ὑπ' αἰχμῆς σιδηρᾶς τεθνήσκει δύναιτ' ἂν ἐκφυγεῖν τὸν θάνατον καθείρξας ἑαυτόν; ἀλλ' ἀδύνατον· ἐξάξει γὰρ αὐτὸν ἡ Μοῖρα κυνηγετήσοντα καὶ παραδώσει τῇ αἰχμῇ· καὶ ὁ Ἄδραστος ἐπὶ τὸν σὺν ἀφείς τὴν λόγχην ἐκείνου μὲν ἀμαρτήσεται, φονεύσει δὲ τὸν Κροίσου παῖδα, ὡς ἂν ἀπ' ἰσχυρᾶς ἐμβολῆς τῶν Μοιρῶν φερομένου τοῦ ἀκοντίου ἐπὶ τὸν νεανίσκον. <sup>[15]</sup>
- J Conf 13 τὸ μὲν γὰρ τοῦ Λαΐου καὶ γελοῖον, τό· μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα δαιμόνων βίᾳ· εἰ γὰρ τεκνώσεις (φησί) παῖδ', ἀποκτενεῖς ὁ φύς. περιττὴ γάρ, οἶμαι, ἡ παραίνεσις πρὸς τὰ πάντως οὕτω γενησόμενα. τοιγάρτοι μετὰ τὸν χρησμόν καὶ ἔσπειρεν καὶ ὁ φύς ἀπέκτεινεν αὐτόν. ὥστε οὐχ ὁρῶ ἄνθ' ὅτου ἀπαιτεῖτε τὸν μισθὸν ἐπὶ τῇ μαντικῇ. <sup>[5]</sup>
- J Conf 14 ἐγὼ γὰρ λέγειν ὡς λοξὰ καὶ ἐπαμφοτερίζοντα τοῖς πολλοῖς χρᾶν εἰώθατε, οὐ πάνυ ἀποσαφοῦντες εἰ ὁ τὸν Ἄλυν διαβάς τὴν αὐτοῦ ἀρχὴν καταλύσει ἢ τὴν τοῦ Κύρου· ἄμφω γὰρ δύναται ὁ χρησμός. ΖΕΥΣ Ἦν τις, ὦ Κυνίσκε, τῷ Ἀπόλλωνι ὀργῆς αἰτία κατὰ τοῦ Κροίσου, διότι ἐπειράτο ἐκεῖνος αὐτοῦ ἄρνεια κρέα καὶ χελώνην ἐς τὸ αὐτὸ ἔψων. ΚΥΝΙΣΚΟΣ Ἐχρῆν μὲν μηδὲ ὀργίζεσθαι θεὸν ὄντα· πλὴν ἀλλὰ καὶ τὸ ἐξαπατηθῆναι τῷ Λυδῷ ἐπέπρωτο, οἶμαι, καὶ ὅλως τὸ μὴ σαφῶς ἀκοῦσαι τὰ μέλλοντα ἢ Εἵμαρμένη ἐπέκλωσεν· ὥστε καὶ ἡ μαντικὴ ὑμῶν ἐκείνης

μέρος ἐστίν. ΖΕΥΣ Ἡμῖν δὲ οὐδὲν ἀπολείπεις, ἀλλὰ μάτην θεοὶ ἐσμεν, οὔτε πρόνοιάν τινα εἰσφερόμενοι εἰς τὰ πράγματα οὔτε τῶν θυσιῶν ἄξιοι καθάπερ τρύπανα ὡς ἀληθῶς ἢ σκέπαρνα; καὶ μοι δοκεῖς εἰκότως μου καταφρονεῖν, ὅτι κεραυνόν, ὡς ὄρᾳς, διηγκυλημένος ἀνέχομαί σε τοσαῦτα καθ' ἡμῶν διεξιόντα. <sup>[5]</sup>

J Conf 15 ΚΥΝΙΣΚΟΣ Βάλλε, ὦ Ζεῦ, εἴ μοι καὶ κεραυνῷ πληγῆναι εἴμαρται, καὶ σὲ οὐδὲν αἰτιάσομαι τῆς πληγῆς, ἀλλὰ τὴν Κλωθὴν τὴν διὰ σοῦ τιτρώσκουσιν· οὐδὲ γὰρ τὸν κεραυνὸν αὐτὸν φαίην ἂν αἴτιον μοι γενέσθαι τοῦ τραύματος. πλὴν ἐκεῖνό γε ὑμᾶς ἐρήσομαι καὶ σὲ καὶ τὴν Εἵμαρμένην· σὺ δέ μοι καὶ ὑπὲρ ἐκείνης ἀπόκριναι· ἀνέμνησας γὰρ με ἀπειλήσας. <sup>[10]</sup>

J Conf 16 τί δήποτε τοὺς ἱεροσύλους καὶ ληστὰς ἀφέντες καὶ τοσοῦτους ὕβριστὰς καὶ βιαίους καὶ ἐπιόρκους δρῶν τινα πολλάκις κεραυνοῦτε ἢ λίθον ἢ νεὼς ἰστὸν οὐδὲν ἀδικούσης, ἐνίστε δὲ χρηστὸν τινα καὶ ὅσιον ὁδοιπόρον; τί σιωπᾷς, ὦ Ζεῦ; ἢ οὐδὲ τοῦτό με θέμις εἰδέναι; ΖΕΥΣ Οὐ γάρ, ὦ Κυνίσκε. σὺ δὲ πολυπράγμων τις εἶ καὶ οὐκ οἶδ' ὅθεν ταῦτα ἤκεις μοι συμπεφορηκώς. ΚΥΝΙΣΚΟΣ Οὐκοῦν μηδὲ ἐκεῖνο ὑμᾶς ἔρωμαι, σέ τε καὶ τὴν Πρόνοιαν καὶ τὴν Εἵμαρμένην, τί δήποτε Φωκίων μὲν ὁ χρηστὸς ἐν τοσαύτῃ πενίᾳ καὶ σπάνει τῶν ἀναγκαίων ἀπέθανε καὶ Ἀριστείδης πρὸ αὐτοῦ, Καλλίας δὲ καὶ Ἀλκιβιάδης, ἀκόλαστα μειράκια, ὑπερεπλούτουν καὶ Μειδίας ὁ ὕβριστής καὶ Χάροψ ὁ Αἰγινήτης, κίναϊδος ἄνθρωπος, τὴν μητέρα λιμῷ ἀπεκτονῶς, καὶ πάλιν Σωκράτης μὲν παρεδόθη τοῖς ἔνδεκα, Μέλητος δὲ οὐ παρεδόθη, καὶ Σαρδανάπαλλος μὲν ἐβασίλευε θῆλυς ὢν, Γώχης δὲ ἀνὴρ ἐνάρετος ἀνεσκολοπίσθη πρὸς αὐτοῦ, διότι μὴ ἠρέσκετο τοῖς γιγνομένοις· ἴνα ὑμῖν μὴ τὰ νῦν λέγω καθ' ἕκαστον ἐπεξιῶν, τοὺς μὲν πονηροὺς εὐδαιμονοῦντας καὶ τοὺς πλεονέκτας, ἀγομένους δὲ καὶ φερομένους τοὺς χρηστοὺς ἐν πενίᾳ καὶ νόσοις καὶ μυρίοις κακοῖς πιεζομένους. <sup>[5]</sup>

J Conf 17 ΖΕΥΣ Οὐ γὰρ οἶσθα, ὦ Κυνίσκε, ἡλικίας μετὰ τὸν βίον οἱ πονηροὶ τὰς κολάσεις ὑπομένουσιν, ἢ ἐν ὅῃ οἱ χρηστοὶ εὐδαιμονίᾳ διατρίβουσιν; ΚΥΝΙΣΚΟΣ Ἄιδην μοι λέγεις καὶ Τιτυοὺς καὶ Ταντάλους. ἐγὼ δέ, εἰ μὲν τι καὶ τοιοῦτόν ἐστιν, εἴσομαι τὸ σαφὲς ἐπειδὰν ἀποθάνω· τὸ δὲ νῦν ἔχον ἐβουλόμην τὸν ὅποσονοῦν χρόνον τοῦτον εὐδαιμόνως διαβιῶνς ὑπὸ ἐκκαίδεκα γυπῶν κείρεσθαι τὸ ἥπαρ ἀποθανών, ἀλλὰ μὴ ἐνταῦθα διψήσας ὥσπερ ὁ Τάνταλος ἐν Μακάρων νήσοις πίνειν μετὰ τῶν ἡρώων ἐν τῷ Ἥλυσίῳ λειμῶνι κατακείμενος. ΖΕΥΣ Τί φής; ἀπιστεῖς εἶναι τινὰς κολάσεις καὶ τιμὰς, καὶ δικαστήριον ἔνθα δὴ ἐξετάζεται ὁ ἐκάστου βίος; ΚΥΝΙΣΚΟΣ Ἀκούω τινὰ Μίνω Κρήτα δικάζειν κάτω τὰ τοιαῦτα· καὶ μοι ἀπόκριναι τι καὶ ὑπὲρ ἐκείνου· σὸς γὰρ υἱὸς εἶναι λέγεται. <sup>[5]</sup>

J Conf 18 ΖΕΥΣ Τί δὲ κάκεῖνον ἐρωτᾷς, ὦ Κυνίσκε; ΚΥΝΙΣΚΟΣ Τίνας κολάζει μάλιστα; ΖΕΥΣ Τοὺς πονηροὺς δηλαδή, οἷον ἀνδροφόνους καὶ ἱεροσύλους. ΚΥΝΙΣΚΟΣ Τίνας δὲ παρὰ τοὺς ἥρωας ἀποπέμπει; ΖΕΥΣ Τοὺς ἀγαθοὺς τε καὶ ὁσίους καὶ κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας. ΚΥΝΙΣΚΟΣ Τίνος ἔνεκα, ὦ Ζεῦ; ΖΕΥΣ Διότι οἱ μὲν τιμῆς, οἱ δὲ κολάσεως ἄξιοι. ΚΥΝΙΣΚΟΣ Εἰ δέ τις ἀκούσιόν τι δεινὸν ἐργάσαιτο, κολάζεσθαι καὶ τοῦτον δικαιοῖ; ΖΕΥΣ Οὐδαμῶς. ΚΥΝΙΣΚΟΣ Οὐδ' ἄρα εἴ τις ἄκων τι ἀγαθὸν ἔδρασεν, οὐδὲ τοῦτον τιμᾶν ἀξιώσειεν ἄν; ΖΕΥΣ Οὐ γὰρ οὖν. ΚΥΝΙΣΚΟΣ Οὐδένα τοίνυν, ὦ Ζεῦ, οὔτε τιμᾶν οὔτε κολάζειν αὐτῷ προσήκει. ΖΕΥΣ Πῶς οὐδένα; ΚΥΝΙΣΚΟΣ Ὅτι οὐδὲν ἐκόντες οἱ ἄνθρωποι ποιοῦμεν, ἀλλὰ τινι ἀνάγκῃ ἀφύκτῳ κεκελευσμένοι, εἴ γε ἀληθῆ ἐκεῖνά ἐστι τὰ ἔμπροσθεν ὠμολογημένα, ὡς ἡ Μοῖρα πάντων αἰτία· καὶ ἣν φονεύση τις, ἐκείνη ἐστὶν ἡ φονεύσασα, καὶ ἣν ἱεροσυλῇ, προστεταγμένον αὐτὸ δρᾷ. ὥστε εἴ γε τὰ δίκαια ὁ Μίνως δικάζειν μέλλοι, τὴν Εἵμαρμένην ἀντὶ τοῦ Σισύφου κολάσεται καὶ τὴν Μοῖραν ἀντὶ τοῦ Ταντάλου. τί γὰρ ἐκεῖνοι ἠδίκησαν πεισθέντες τοῖς ἐπιτάγμασιν; ΖΕΥΣ Οὐκέτ' οὐδὲ ἀποκρίνεσθαι σοι ἄξιον τοιαῦτα ἐρωτῶντι· θρασὺς γὰρ εἶ καὶ σοφιστής. <sup>[34]</sup>

J Conf 19

καί σε ἄπειμι ἤδη καταλιπών. ΚΥΝΙΣΚΟΣ Ἐδεόμην μὲν ἔτι καὶ τοῦτο ἐρέσθαι, ποῦ αἱ Μοῖραι διατρίβουσιν ἢ πῶς ἐφικνοῦνται τῇ ἐπιμελείᾳ τῶν τοσούτων ἐς τὸ λεπτότατον, καὶ ταῦτα τρεῖς οὔσαι. ἐπίπονον γάρ τινα καὶ οὐκ εὖμοιρόν μοι δοκοῦσι βιοῦν τὸν βίον τοσαῦτα ἔχουσαι πράγματα, καὶ ὡς ἔοικεν οὐ πάνυ οὐδὲ αὖται ὑπὸ χρηστῇ Εἵμαρμένῃ ἐγεννήθησαν. ἐγὼ γοῦν, εἴ μοι αἴρεσις δοθείη, οὐκ ἂν ἀλλαξαίμην πρὸς αὐτὰς τὸν ἑμαυτοῦ βίον, ἀλλ' ἐλοίμην ἂν ἔτι πενέστερος διαβιῶναι ἢ περ καθῆσθαι κλώθων ἄτρακτον τοσούτων πραγμάτων μεστόν, ἐπιτηρῶν ἕκαστα. εἰ δὲ μὴ ῥάδιόν σοι ἀποκρίνασθαι πρὸς ταῦτα, ὦ Ζεῦ, καὶ τούτοις ἀγαπήσομεν οἷς ἀπεκρίνω· ἱκανὰ γὰρ ἐμφανίσαι τὸν περὶ τῆς Εἵμαρμένης καὶ Προνοίας λόγον· τὰ λοιπὰ δ' ἴσως οὐχ εἴμαρτο ἀκοῦσαί μοι. <sup>[15]</sup>